

# Studieplan for design og veving av tekstiler 1 (60 studiepoeng)

Studiet bygger på studieplan godkjent av Høgskolestyret 15.06.2000. Redigeringsmessige endringer godkjent av avdelingsstyret 23.05.01.

Studieplanen gjelder for studieåret 2003/2004.

|                                    |   |
|------------------------------------|---|
| INNLEDNING .....                   | 1 |
| MÅL .....                          | 1 |
| INNHold .....                      | 2 |
| ORGANISERING OG ARBEIDSMÅTER ..... | 3 |
| VURDERING .....                    | 4 |
| PENSUM .....                       | 5 |

## Innledning

Studietilbudet er et kultur-, kunst- og håndverksfag med lang tradisjon ved Høgskolen i Oslo, i vårt skoleverk og i samfunnet for øvrig. Studiet er det eneste i sitt slag i Norge.

Faget har en oppbygging, struktur og karakter som utvikler og engasjerer både intellektuelle og praktiske evner som kan ha betydning utover det spesifikke vevfaglige.

## Kompetanse

Studiet kan tas som første år av en 2-årig høgskolekandidatutdanning (120 studiepoeng), som del av 3-årig bachelorgrad (180 studiepoeng) eller som videreutdanning.

Som del av en adjunktutdanning gir studiet kompetanse for undervisning i formgivning og veving i videregående skole, i folkehøgskoler og annen undervisning hvor fagområdet inngår som komponent sammen med andre komponenter innen formgivning, kunst og håndverksfag.

I kombinasjon med videre kunsthøgskulestudier og/eller andre relevante fag fra universitet og andre høyskoler kan studiet kvalifisere for kulturarbeide, kursvirksomhet, er konsulentvirksomhet. Det kan videre gi grunnlag for verksteddrift og egen kunstnerisk virksomhet og som ledd i en designutdanning.

## Opptakskrav

Krav til opptak er generell studiekompetanse og dokumenterte kunnskaper og ferdigheter i formgivingsfag eller kunsthøgskule etter nærmere regler gitt av Høgskolen i Oslo. Nærmere informasjon om generelle og spesielle opptakskrav finnes på nettstedet [www.hio.no](http://www.hio.no). Det generelle og spesielle opptakskravet er basert på forskrift fastsatt av departementet.

## Omfang

Studiet har et omfang på 60 studiepoeng og er organisert som heltidsstudium over ett studieår.

## Mål

Gjennom studiet skal studentene tilegne seg kunnskap og erfaring innenfor design og veving av tekstiler, videreutvikle sitt kjennskap til form og farge som estetiske virkemidler og sine forutsetninger for å vurdere spørsmål innen form, farge og kvalitet, produksjon og formidling.

Studentene skal :

- Tilegne seg kunnskap og ferdighet i design og fremstilling av håndvevde tekstiler.
- Få erfaring i å planlegge, utføre, begrunne og vurdere arbeidsoppgaver innenfor design og veving.
- Kunne utvikle, bearbeide og gjennomføre ideer til et personlig uttrykk i vev.

- Skaffe seg kjennskap til og erfaring med materialens egenskaper og uttryksmuligheter.
- Utnytte vevens tekniske muligheter i skapende virksomhet.
- Utvikle gode og hensiktsmessige arbeidsmetoder i eget arbeid.
- Kunne reflektere, analysere og vurdere eget skapende arbeid i vev.
- Kjenne til kunsthåndverk/husflid og fagets kulturelle verdi, utvikling og funksjon gjennom tidene og i samfunnet i dag.
- Klargjøre fagmetodiske og fagdidaktiske spørsmål i sammenheng med formidling og undervisning i vev.
- Kunnskap om og noe erfaring med forsøks- og utviklingsarbeid og videreutvikling av ideer innen studieområdet.

## Innhold

Innholdet i studiet er beskrevet i følgende fem målområder:

1. Estetisk skapende virksomhet.
2. Teori og analyse.
3. Kunst, kultur og miljø.
4. Fagdidaktikk.
5. Forsøks- og utviklingsarbeid.

### Estetisk skapende virksomhet

I målområdet "Estetisk skapende virksomhet" vil ideutvikling, arbeid med kreative problemløsninger, anvende design hvor bruk av visuelle og formale virkemidler være sentralt. Videre legges det vekt på prosessen i arbeidet fra ide til ferdig produkt. Det legges vekt på design og utførelse av tekstiler. Det inngår dessuten teoretiske studier, eksperimentering og praktiske forsøk både i materialer og teknikker.

Studentene skal:

- Anvende kreative prosesser i fagtegning og design.
- Ta i bruk ulike metoder med forankring i iakttagelse og indre forestillinger for å designe tekstiler.
- Beherske bruk av visuelle og formale virkemidler som form, farge, testur, linje, flate, teknikk og materialer for oppnå kvaliteter i vev.
- Bruke anvendte teknikker i vev tradisjonelt og eksperimentelt.
- Utnytte ulike materialer, egenskaper og kvaliteter i vev.

### Teori og analyse

I målområdet "Teori og analyse" legges det vekt på kjennskap til og bruk av fagbegreper og innsikt i kunsthaglige begreper og teorier. Videre vil det fokuseres på vev som tradisjon og som kunst – og håndverksfaglig virksomhet. Kunnskap om vev både i historisk perspektiv og som nåtids uttrykk vil vektlegges for egen utvikling og for formidling.

Studentene skal:

- Kunne bruke faguttrykk innenfor design og vev.
- Kunne redegjøre for teorier og praktiske kunnskaper som knyttes til komposisjon, materiale og teknikk.
- Kunne analysere, vurdere og begrunne bruk estetiske virkemidler i eget arbeid.

### Kunst, kultur og miljø

I målområdet "Kunst, kultur og miljø" vil flere sider av fagområdet vev bli belyst både i historisk perspektiv og i nåtid. Fagområdet vev vil også drøftes i miljøperspektiv særlig i forhold til tekstillære med tekstilkjemi, etterbehandling og montering

Studentene skal:

- Skaffe seg kjennskap til og kunne redegjøre for deler av tekstilhistorien.
- Skaffe seg kunnskap om vevde tekstiler i et kulturhistorisk perspektiv.
- Kunne vurdere og analysere vevde tekstiler estetisk, teknisk og materialmessig.
- Vurdere håndvevde tekstilers funksjon i dagens samfunn.
- Vurdere bruk av redskaper, teknikker og materialer i forhold til miljø.

### Fagdidaktikk

I målområdet "Fagdidaktikk" fokuseres det på fagdidaktikk som del av studiet. Arbeidsmåter og kunnskapstilegning skal preges av fagdidaktisk analyse og tenkning. I løpet av studieåret skal studentene få anledning til å planlegge, gjennomføre og vurdere et prosjekt av faglig eller formidlende karakter.

## **Forsøks- og utviklingsarbeid**

I målområdet "Forsøks- og utviklingsarbeid" skal det arbeides med problematisering av et avgrenset selvvalgt tema. Forsøks- og utviklingsarbeidet skal godkjennes på forhånd og inneholde en teoretisk og en praktisk del. Det vil bli lagt vekt på en dokumentasjon som inneholder og synliggjør en systematisk og estetisk presentasjon.

Studentene skal:

- Vise evne til å avgrense, problematisere, utforske og gjennomføre et faglig arbeid.
- Vise evne til å analysere eget arbeid i prosess og produkt.
- Vise evne til å arbeide kreativt.
- Kunne presentere og dokumentere forsøks og utviklingsarbeidet på en systematisk og estetisk måte.
- Vise evne til refleksjon og analyse i skriftlig dokumentasjon.

## **Organisering og arbeidsmåter**

Årsstudiet i Design og veving av tekstiler 1 er organisert som et heltidsstudium på dagtid. Studiet er i stor grad basert på at læringen foregår sammen med andre. En slik læreprosess krever samvær og samarbeid over tid. Det forutsettes derfor – selv om det ikke er noen generelt krav om tilstedeværelse i undervisningen – at studentene i hovedsak er tilstede i undervisningen og er kjent med kunnskapsinnholdet i denne.

### **Organisering**

Studiet består av teoretisk/praktiske studier og øvinger, oppgaveløsninger og forsøksprosjekter. Videre omfatter studiet teoretisk fagstoff som behandles i tilknytning til formgivning og fremstilling av tekstiler.

Studieoppgavene blir lagt opp med sikte på å utvikle teknisk innsikt, ferdighet og kreativ evne. Det blir lagt vekt på eksperimentering med form, farge, materialer og teknikker innen ulike områder av håndveving. Datateknologi blir brukt både i tegning, form og farge, i vevteori, i praktisk veving med datastyrt skaftløftning og til tekstbehandling.

Studiet omfatter også en del frie arbeidsoppgaver. Innenfor de rammer som er trukket opp for studiet, kan studentene enkeltvis og samlet legge opp egne arbeidsoppgaver i samråd med lærerne. Studentene vil derved få innvirkning på studieform og faglig innhold og ansvar for sine egne studieprogram.

Studentene må selv finne fagemner å arbeide med, reise problemer, søke informasjon, lage arbeidsopplegg og foreta vurderinger av foreliggende materialer og egne arbeider. De bør selv ta ansvar for å supplere sine kunnskaper og erfaringer i fremstilling av forskjellige tekstiltyper.

Studentene lager studiebøker med oppskrifter, prøver, skisser, tegninger, diagrammer, arbeidsbeskrivelser, vurderinger og notater.

### **Arbeidsmåter**

Undervisnings- og arbeidsformene skifter mellom forelesninger, litteraturstudier, drøftinger, vurderinger, studier av ulike typer kildematerialer, oppgaveløsninger, praktisk-estetisk skapende arbeid og prosjekter med dokumentasjon.

Det blir gitt enkeltoppgaver og gruppeoppgaver. Studentene skal levere en forsøks- og utviklingsoppgave i slutten av mai. Tema kan velges innenfor gitte rammer og kan være av teoretisk/estetisk/pedagogisk art (se målområdet "Forsøks- og utviklingsarbeid" for nærmere informasjon). Tema for forsøks- og utviklingsoppgaven skal godkjennes av lærerne.

På flere områder er tilstedeværelse og/eller deltakelse i undervisningen fastsatt som del av arbeidskravet. Det er også knyttet arbeidskrav til hvert målområde. Arbeidskravene i hvert målområde må være innfridd av studenten og resultatet godkjent av faglærer før studenten kan avlegge eksamen. Se nærmere informasjon om dette i avsnittet "Arbeidskrav". Informasjon om arbeidskrav og obligatorisk tilstedeværelse i undervisningen er også gitt i undervisningsplanen. Se avsnittet "Undervisningsplaner".

### **Undervisningsplaner**

Undervisningsplan utarbeides med utgangspunkt i studieplanen. Denne gir nærmere informasjon om arbeidskrav. Arbeidskrav omfatter obligatoriske oppgaver og tilstedeværelse og/eller deltakelse i undervisningen. Undervisningsplan deles ut av ansvarlig lærer for studiet ved semesterets/studiets begynnelse.

## Arbeidskrav

Innfrielse og godkjenning av arbeidskrav danner forutsetningen for oppmelding til eksamen. Arbeidskravet omfatter også undervisnings- og veiledningssituasjoner der det er krav om tilstedeværelse og/eller aktiv deltakelse.

Arbeidskravene i Design og veving av tekstiler 1 omfatter:

- 4-5 praktisk-estetisk-skapende arbeider med skriftlig dokumentasjon
- deltakelse i kurs i tekstillære m/tekstilkjemi. Kurset inkluderer avsluttende kursprøve. Kurs og avsluttende prøve må være vurdert til "Godkjent" av faglærer før studenten kan meldes opp til eksamen. Studenter som allerede har godkjent kurs i tekstillære m/tekstilkjemi velger et annet av de tilvalgsfag (kurs) avdelingen til enhver tid tilbyr. Kursplaner for tilvalgsfag deles ut av kurslærer
- fordypningsoppgave med selvvalgt tema (omfang seks uker). Fordypningsoppgaven vurderes i forbindelse med avsluttende vurdering

Se undervisningsplanen for nærmere informasjon.

Kunnskapsinnholdet i følgende undervisnings- og veiledningssituasjoner kan bare tilegnes ved tilstedeværelse og har derfor krav om dette:

- faglige innføringer knyttet til praktisk-estetisk-skapende arbeid
- felles drøftinger og vurdering underveis og til slutt i forhold til obligatoriske studieoppgaver
- erfaringsinnhenting i verksteder
- gruppeprosjekter.

Se undervisningsplanen for nærmere informasjon.

Studenter som har mer enn 20 prosent fravær i undervisnings- og veiledningssituasjoner der det er krav om tilstedeværelse og/eller deltakelse, tilfredsstiller ikke arbeidskravene og vil derfor ikke bli meldt opp til eksamen.

Studenter som står i fare for å overskride fraværskvoten, får skriftlig melding om dette.

## Vurdering

Det foretas en kontinuerlig prosessvurdering av studiet i dialog mellom faglærer og studenter. Det foretas også en løpende vurdering av studentenes arbeider og innsats i forhold til studiets mål.

Forutsetningen for å få avlegge eksamen er at arbeidskravene er innfridd og resultat godkjent. Se for øvrig "Arbeidskrav" under avsnittet *Organisering og arbeidsmåter* (over) samt "Interne retningslinjer for gjennomføring av studier ved Avdeling for estetiske fag".

## Avsluttende vurdering

Eksamen omfatter følgende to komponenter som utgjør grunnlaget for sluttkarakteren:

1. Vurdering av to praktisk-estetisk skapende arbeider og oppgaver inklusiv fordypningsoppgave med skriftlig dokumentasjon (sensureringen omfatter også arbeidsforsøk og praktiske arbeider, skisser og arbeidstegninger).

Denne komponenten vurderes på grunnlag av følgende typer kriterier:

- a): estetiske og håndverksmessige kvaliteter i praktisk skapende arbeid
- b): kandidatens evne til nytenking og videreutvikling av fagstoffet
- c): kandidatens evne til refleksjon og analyse i skriftlig dokumentasjon.

Komponenten teller 90 prosent av karaktergrunnlaget.

2. Fire timers individuell skriftlig eksamen. Denne komponenten vurderes på grunnlag av følgende kriterier:

- a): kandidatens forståelse for det teoretiske fagstoffet
- b): kandidatens evne til analyse og refleksjon
- c): kandidatens evne til å konkretisere bruk av estetiske virkemidler
- d): kandidatens forståelse for fagets plass i en historisk sammenheng.

Komponenten teller 10 prosent av karaktergrunnlaget.

Studenter som på grunn av gyldig fravær ikke avlegger en eller flere av de komponenter som omfattes av ordinær eksamen, eller som får vurderingen "F" eller "Ikke bestått" på en eller flere av de komponenter som omfattes av ordinær eksamen, kan melde seg opp til utsatt/ny eksamen/vurdering i denne/disse. Utsatt/ny

eksamen arrangeres tidlig i påfølgende semester. Vilåårene for å gå opp til utsatt/ny eksamen er behandlet i *Forskrift om eksamen ved høgskolen i Oslo*. Oppmelding til utsatt/ny eksamen gjøres skriftlig og sendes avdelingsadministrasjonen. Nærmere informasjon om tidspunkt for utsatt/ny eksamen finnes på nettstedet "Eksamen" på [www.hio.no](http://www.hio.no).

Ved fremstilling til utsatt/ny skriftlig eksamen avlegges en fire timers skriftlig eksamen. Ved fremstilling til *utsatt/ny* eksamen i fordypningsoppgave og fremlagt praktisk-estetisk skapende oppgave med skriftlig dokumentasjon, leveres alle oppgaver og/eller arbeider som til ordinær eksamen. Ved fremstilling til *ny* eksamen skal fordypningsoppgaven og arbeidene med skriftlig dokumentasjon som ble vurdert til "F" eller "Ikke bestått" til ordinær eksamen, være bearbeidet/forbedret.

Fordypningsoppgaven og fremlagt praktisk-estetisk skapende oppgave med skriftlig dokumentasjon som skal sensureres i forbindelse med utsatt/ny eksamen, leveres institusjonen etter nærmere avtale, men senest på dato for utsatt/ny fire timers individuell skriftlig eksamen i Design og veving av tekstiler 1.

De delkarakterer som utgjør grunnlaget for sluttkarakteren fastsettes av faglærer (intern sensor) og ekstern sensor. Det gis én sammenfattende karakter etter gjeldende karakterskala.

## Pensum

Litteraturlisten består av obligatorisk pensum og tilleggslitteratur. Avsluttende vurdering omfatter obligatorisk pensum. Obligatorisk pensum utgjør om lag 1450 sider. Litteraturlisten fornyes kontinuerlig i forbindelse med nyutgivelser. Mindre justeringer av pensum godkjennes av studieleder.

Studentene vil få orientering om faglitteratur og bruk av bibliotek.

## Obligatorisk pensumlitteratur

Anker, Peter. Folkekunst i Norge, kunsthåndverk og byggeskikk i det gamle bondasamfunnet, Cappelen Kunsthaglige Bibliotek, 1998. (s 11-54, s 180-202, s 243-283), 105 s

Eriksson, Mariana, Gunnel Gustavsson, Kerstina Lovallius. Varp och inslag, Natur och Kultur, LT'forlag, 1999. 143 s

Trætteberg, Ragnhild. Veverkens ABC, Oslo: Mortensen, 1961 62 s

Itten, Johannes. Farvekunstens elementer, København: Borgen, 1989, 95 s

Norsk Form. Design i Norge, Norsk Form, 1993 ( evnt. ny utgave) 96 s

Rasmussen, Inger Johanne. Vevboka. Tekstil og redskap. Asker: Tell forlag. 2001. 175 s.

Teigen, Tom. Farger, en visuell innføring, Oslo: Ad Notam Gyldendal, 1994, 216 s

Sparke, Penny. DESIGN, 1900-talets pionjare. Albert Bonniers Forlag, 1999 271 s

Vestby, Vibeke. Vev, mønster og mangfold, Asker: Tell, 1990, 192 s

Wilkinson, John. Tegning og maling: form, farge og teknikker. Oslo: Teknologisk forlag, 1999, 256 s

Metodisk veiledning i Prosjektarbeid. Nasjonalt Læremiddelsenter 1994 15 s

Aktuelle artikler med fagdidaktisk og faglig innhold.

## Tilleggslitteratur

Cyrus-Zetterstrøm, Ulla. Håndbok i veving, Oslo: Landbruksforlaget, 1983

Geijer, Agnes. Ur Textilkonstens historia, Lund: Liber Läromedel, 1980

Eriksson, Mariana m.fl. Gamla och glömda tekniker, Stocholm, Natur och Kultur, 1993

Goldberg, Grethe og Vibeke Vestby. Veving, Asker: Tell, 1995

Juul, Ingri og Edith Skjeggstad. Mønsterbygging, Oslo: Yrkeslitteratur, 1990

Lund-Iversen, Berit. Å veve, Oslo: Universitetsforlaget, 1981 152 s

Rasmussen, Inger Johanne. Veving med fri mønstring, Asker: Tell, 1998  
Hauffe, Thomas. Design, Cappelen kulturguider 1996  
Aktuelle læreplaner og fagplaner  
(Aktuelle artikler med fagdidaktisk og faglig innhold)

Litteraturliste pr. 15.04.02.